

بسم الله الرحمن الرحيم

رنجنامه انسان

رفتار شناسی شخصیت ها در داستان های صادق چوبک

نوشته: زهرا خوسامی

سرشناسه	:	خوشامن، زهرا
عنوان و نام پدیدآور	:	رنجنامه انسان: رفتارشناسی شخصیت‌ها در داستان‌های صادق چوبک/ نوشته‌ی زهرا خوشامن.
مشخصات نشر	:	مشهد: اخترنگار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۰ ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	:	978-600-7729-13-7
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	چوبک، صادق، ۱۳۹۵ - ۱۳۷۷ -- نقد و تفسیر.
موضوع	:	داستان‌های فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع	:	شخصیت‌پردازی در ادبیات
رده بندی کنگر	:	PIR ۸۰۱۲/۸۰۲۳ ی ۸۳۳ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	:	۳/۱۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۰۰۸۲

رنجنامه انسان/ رفتارشناسی شخصیت‌ها در داستان‌های صادق چوبک

نوشته: زهرا خوشامن

ناشر: اخترنگار

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

چاپ و صحافی: معین

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

انتشارات امیرکسار

شابک: 978-600-7729-13-7

تلفن مرکز پخش: ۰۵۱۵۴۲۲۶۵۶۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
دائرة چوبک و کتاب حاضر	۹
فصل اول : تعریف و نظریات	۱۱
۱- تعریف داستان	۱۳
۲- تعریف عناصر داستان	۱۴
۳- انواع شخصیت	۱۶
۴- شخصیت ادبی چوبک	۲۰
فصل دوم : بررسی انواع شخصیت در داستانهای کوتاه و چوبک	۲۳
۱- شخصیت ها ایستا هستند یا پویا ؟	۲۲
۲- شخصیت ها ساده اند یا جامع ؟	۲۹
۳- شخصیتهای نوعی	۳۰

فصل سوم : حقیقت مانندی شخصیت ها ۳۳

۱- شخصیتهای چوبک در رفتار و خلیاتشان ثابت قدم و استوارند..... ۳۷

۲- شخصیتهای چوبک برای آنچه انجام می دهند انگیزه معقولی دارند..... ۳۸

۳- در داستانهای چوبک مظهر کمال وجود ندارد ۳۹

۴- چوبک آراء عقاید خود را در افکار و عواطف شخصیتهای داستان ۳۹

می گویند.....

۵- رفتن در قالب شخصیت ۴۲

۶- شرح و توصیف دقیق بسیار ۴۶

۷- عینی بودن سبک نوشتار چوبک ۴۹

۸- الگو گرفتن از مردم اطراف و تجارب شخصی ۵۱

۹- استفاده از لغات و عبارات محسوس ۵۴

فصل چهارم : فصوصیات (فتاری) شخصیتهای چوبک..... ۵۵

۱- اسارت ۵۹

۲- بی تفاوتی ۶۲

۳- بیگانگی و بی مهری ۶۵

۴- ترس و سلطه پذیری ۶۶

۵- جبر ۶۹

۶- تنهایی ۷۲

۷- بیزاری ۷۳

۸- بدبینی بی اعتمادی ۷۴

۹- پنهان کارز ۷۵

۱۰- دروغ و خیانت ۷۷

۱۱- احساسات متناقض ۸۰

۱۲- ناکامی ۸۶

۱۳- تلاش برای رسیدن به شرایط بهتر ۸۹

۱۴- وجود نقاط روشن در شخصیت های شریر چوبک ۹۲

سفن آفر ۹۵

فهرست منابع ۱۰۹

درباره چوبک و کتاب حاضر

درباره چوبک، نویسنده مقتدر ایران و از جمله پیشکسوتان داستان کوتاه ایران، بسیار کم صحبت شده است و بخصوص در این زمینه خاص که بررسی شخصیت های اوست هیچ نوشته ای نمی یابیم. آن چه یافته می شود معرلاً منحصری در مورد داستان نویسی معاصر ایران است که چوبک نیز در آن بنای می گیرد. شاید دلیل این انزوای آثار چوبک، بی پردگی بیان او باشد. ه عقان را ر دنیای وسیع تکنیک او در داستان نویسی غافل نگه داشته است.

پس از نهضت مشروطیت، به علت مسائل مختلف از جمله مشکلات اقتصادی نویسندگان و حرفه آری نادر کار نویسندگی توجه بیشتر آنان به داستان کوتاه جلب شد و به نوشتن داستان های کوتاه انتقادی و سرگرم کننده پرداختند. از آن به بعد، برای آموزش فنون داستان نویسی تلاش بیشتری انجام گرفت. زیرا نویسندگان متوجه بودند که رعایت این اصول به آنان کمک می کند تا ابعاد و جزئیات زندگی شخصیت های خود را بهتر نشان دهند و تأثیر بهتری در ذهن خواننده اثر خود به جا بگذارند.

اما صادق چوبک در پرداخت شخصیت های خود یک شیوه ویژه انتخاب کرد. شیوه ای تلخ و مؤثر که می توان گفت بسیار به رئالیسم متمایل بود. او اطراف خود را به خوبی دید و به جای تمامی انسان های غرق در فقر و فساد فریادی تلخ سرداد و آه جانسوز از دل برآورد. این کتاب را

«رنجنامهٔ انسان» نام نهاده‌ام تا همگان بدانند که چوپک رسالت خود را در
نوعدوستی به انجام رسانده و اگرچه گاه زندگی افرادی که غرق در فسادند
محور داستان‌های او قرار می‌گیرد، انسان را رعایت کرده است.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از استاد گرانقدرم مرحوم دکتر علی محمد
حجّی شناس که تا همیشه خود را مرهون الطاف ایشان می‌دانم یاد کنم. آرزو
می‌کنم روح بلندشان شاد و قرین رحمت الهی باد. همچنین از مهربانی‌های
مادر بزرگوار و خواهر ارجمندم خانم زینب خوشامن سپاسگزارم.

زهره خوشامن بهار ۱۳۹۵